

ת"פ 7062/07/09 - חנוך ורטנשטיין נגד מדינת ישראל- המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות

בית המשפט המחוזי בחיפה

11 אוגוסט 2020

ת"פ 7062-07-09 מדינת ישראל נ' ורטנשטיין(עציר)

בפני
מבקש
נגד
משיבה
כב' השופט אברהם אליקים, סגן נשיא
1. חנוך ורטנשטיין

1. מדינת ישראל- המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות

החלטה

1. בפני בקשת הנאשם (להלן-המבקש) לבטל חיובי הריבית וההצמדה שהתווספו לסכומי הקרן של הפיצויים שנפסקו נגדו בגזר הדין מיום 15.8.2019, תגובה מטעם מדינת ישראל- המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, (להלן- המרכז) ותגובה מטעם המבקש לתגובת המרכז.

העובדות הרלבנטיות לבקשה

2. ביום 15.8.2009 ניתן נגד המבקש גזר דין לפיו הוטל בין השאר תשלום פיצויים לטובת 27 מתלוננים. סכום הקרן עמד ביום 15.9.2009 על סך של 216,000 ש"ח. ביום 26.12.2017 שוחרר המבקש ממאסרו.

ביום 8.5.2019 הגיש המבקש בקשה לבטל את הריביות וקנסות הפיגורים שהתווספו לסכום הקרן של הפיצויים. ביום 16.5.2019 דחיתי את הבקשה וקבעתי כי תחילה על המבקש להסדיר את תשלום הקרן והפרשי ההצמדה והריבית מול המרכז לגביית קנסות ואז יוכל להגיש בקשה חדשה ומנומקת אליה יצורפו כמשיבים נפגעי העבירה.

ביום 1.3.2019 שילם המבקש באמצעות המרכז סכום של 216,000 ש"ח, המהווה את סכום הקרן, ונמסר לו נכון להיום חובו של המבקש בגין ריביות עומד על 270,362 ש"ח.

הבקשה

3. לטענת המבקש אין לו יכולת כלכלית לעמוד בתשלום הריביות. מאז מתן גזר הדין הוא נשא בעונש מאסר של 8.5 שנים, כאשר בתקופה הזאת לא יכול היה לשלם את חובו. עוד טען כי הוא בן 58, היה בכלא 26 שנים ושוחרר לפני כשנתיים וחצי ממאסרו האחרון, התחתן לפני מספר חודשים חי בדירה שכורה עם אשתו. עוד תיאר כי בעזרת

משפחתו הצליח לסגור תיקי הוצל"פ בשל האפשרות שניתנה לו לשלם את סכום הקרן של החוב בלבד.

תגובת המרכז לגביית קנסות ובה התייחסות לעמדת חלק מהמתלוננים

4. לאחר הגשת הבקשה פנה המרכז באופן מדגמי למתלוננים על מנת לקבל את עמדתם למבוקש, מתוך 13 מתלוננים אליהם פנה, 6 הסכימו לוותר על ריבית הפיגורים, 3 מתלוננים התנגדו ו-4 מתלוננים לא אותרו.

לטענת המרכז יש לדחות את בקשת החייב לביטול מלוא תוספת הפיגורים שנצברה לחוב כדין וזאת מן הטעם שמדובר בבקשה שהוגשה לבית משפט לאחר שזה קם מכיסאו וסיים את מלאכתו. בתגובתו הדגיש כי מדובר בבקשה לשנות פסק דין חלוט שניתן לפני כ-11 שנים, כאשר הדרך לערער על פסק הדין הייתה במסגרת ערעור על גזר הדין. עוד טען, כי אין למרכז סמכות להפחית את תוספת הפיגורים שהתווספה לחוב הפיצוי וזאת לפי סעיף 5 לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995 (להלן- חוק המרכז) לפיו חוב פיצוי מוחרג מרשימת החובות בגינם מוסמך המרכז להפחית פיגורים.

והוסיף כי אין מקום להפחית את תוספת הפיגורים בשים לב לנסיבות העבירות, להזדמנויות הרבות שניתנו למבקש להסדיר את חובו, וכן בשים לב לעובדה כי המבקש מבקש שלא לשלם לנפגע עבירה הפרשי הצמדה וריבית בחלוף 11 שנים.

התייחסות המבקש לתגובת המרכז

5. המבקש טען כי לא ידוע לו על הזדמנויות שניתנו לו לשלם את חובו, עוד טען כי לא ברור לו מדוע המרכז לא פנה לכל המתלוננים אלא רק ל 13 מתלוננים מתוך 27. לעניין סמכות בית המשפט להכריע בבקשה, הפנה המבקש לסעיפים 67-69 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, וטען כי לפי סעיפים אלה רשאים בית המשפט או הרשם לפטור אדם על פי בקשתו מתשלום התוספת המוגדרת גם כריבית פיגורים וטען כי לפי ת"פ (חיפה) 4156-05 קורביאקוב נ' מדינת ישראל (23.6.2011), יש לבית המשפט סמכות לדון בבקשות מסוג זה. עוד טען כי לבית המשפט יש סמכות טבועה רחבה מכוח חוק בתי המשפט תשמ"ד-1984, המאפשרת לו לדון בבקשות שכאלה על מנת לעשות צדק בנסיבות העניין.

דיון

6. לאחר עיון בטענות הצדדים, החלטתי לדחות את הבקשה. אפנה בעניין זה לבש"פ 940/08 בן דוד נגד מדינת ישראל (25.2.2008), שם נפסק כך:

"דין הבקשה להידחות על הסף... התשלום בו חוייב העורר הוא תשלום פיצויים מכוח סעיף 77 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). האפשרות להתערב בגובה הפיצויים או בדרך הצמדתו, הינה אך ורק במסגרת ערעור על גזר הדין. זאת, להבדיל מתשלום קנס, לגבי קיימת סמכות לבית המשפט לפטור מתשלום תוספת פיגור גם שלא במסגרת ערעור מכוח סעיף

69 לחוק העונשין. בפסק הדין שניתן בערעור קבע בית המשפט כי החיוב בפיצויים יוותר על כנו, ומשכך מדובר בחיוב חלוט אשר אין - ולא ניתן - להתערב בו או לשנותו".

7. גזר הדין בתיק זה ניתן ביום 15.9.2009, מדובר בפסק דין חלוט. לו רצה המבקש לשנות את רכיב הפיצוי בפסק הדין הייתה פתוחה בפניו הדרך להגיש ערעור על פסק הדין בדרך המקובלת. אין מחלוקת כי המבקש לא עשה זאת.

8. למעלה מן הצורך אבהיר כי בקשתו הראשונה של המבקש בהקשר זה הייתה רק ביום 8.5.2019, כמעט כ-10 שנים מיום מתן גזר הדין ולא מצאתי בנימוקי הבקשה לרבות טענותיו בדבר כוונותיו להשתקם או מצבו הכלכלי, הצדקה לשנות מהאמור בגזר הדין ודין הבקשה להידחות.

9. כמובן שאם מי מנפגעי העבירה מסכים לוותר על יתרת הפיצוי, המרכז לגביית קנסות לא ימשיך ולגבות יתרה שכזו.

המרכז לגביית קנסות יפנה לכל יתר המתלוננים שטרם קיבל עמדתם, במידה ויאותרו, ויפעל לגביית חיובי הריבית וההצמדה רק עבור המתלוננים אשר עומדים על קבלת מלוא סכום הפיצויים מהמבקש.

ניתנה היום, כ"א אב תש"פ, 11 אוגוסט 2020, בהעדר הצדדים.